

Открытый урок

ПО

литературному чтению

на балкарском языке

в 4 «В» классе

Картлыковой М.М.

2018г.

Дерс: Занкишиланы Жагъа.

«Тас болгъан намыс»

Дерсни мураты: сабийлени кеслерини оюмлары айта билирге юйретиу. Намыс эте билирге кереклисин ангылытыу. Окъуугъ итиниулюкерин кючлендириу, байламлы тиллерин ёсдюрюу.

Дерсге керек затла: дерслик, ишчи дефтер

Дерсни барыуу

1. Дерсге хазырланыу

Келгенни-келмеенни жокълап, дерсни муратын ангылатыу.

2. Юй ишни тинтиу

Алим Теппеев **с. Кенделен**
Балкарский писатель, драматург, литературовед, член Союза писателей СССР, лауреат государственной премии КБР.

А земли в этих краях были жирны и плодородны, воздух чистый, реки студены. Оттого и люди здесь рождались мощными – от ледниковых вод. А щедрость они наследовали от земли...

3.

1. Сабийле тест соруулагъа жууап эте, Теппеланы Алимни юсюнден билгенлерин аитадыла.

а) Теппеланы Алим къайсы жылда тугъанды?

- 1936
- 1937
- 1938

Б) Теппеланы Алим къайда тугъанды?

- Акъ суу
- Кенделен
- Огъары Чегем

В) Теппеланы Алимни чыгъармаларын белгиле

- Кез жашла жаргъан таш
- Кырдык оюн
- Иги бла аман

2. Сабииле юйде окъуп келен чыгъармаланы юсюнден хапар айтадыла. Соруулагъа жууап этедиле

4. Жангы тема

Устаз 83-чю бетде «Тас болгъан намыс» деген хапарны окъуйду. Счоруула бла ишлейдиле.

-Бу хапар жылны къайсы кезиун ачыкълайды?

-Баш жигитле кимледиле?

_Жашчыкъ аппадан нек сорду?

_Къартчыкъ анга не жууаплады?

- Жашчыкъ хапарны кимге айтды?

- Анасы анга не деди?

- Артда жашчыкъ сагъышха нек къалды?

-Ол намыс не болгъаннын ангыладымы?

- Намыс деген неди?

Устазны сёзю

- Хар адамгъа намыс бла адамлыкъ бирча керекдиле. Адамлыкы болмагъанны насыбы да болмайды. Адамлыкын, намысын ташламагъан а игиликге батылыр. Къайсыбзда бу жашауда адамлыкы болгъан иссанла бла шагъырейлик жюрютюрге сюебиз. Адамны барыуу болуп, къолундан келгенде кесибизге тартып. Шуехха тутуп, керек кюнубюзде андан болушлукъ излеп, ол къолайсыз болгъанлай а , бир жанына бурулуп, излепенинде, билеклик этмесек- ма олда

адамсызлык, намыссызлык. Анны сиз бир заманда да унутмагыз керексиз.

Сабийле Занкишиланы Жагъаны «Тас болгъан намыс» деген хапарын окъуйдула, магъаналары къайын болгъан сёзлени ачыкълайдыла.

5. Сёзлюк иш

чилле- жайны бек кызыу кырк кюню эм кышны бек сууук кырк кюню

гулоч - жюрюген заманын да адам таянычу, баш жаны кынгыр таяк

6. Солуу кезиу.

7. Хапарны сюзюу, анга план кырау, ат атау.

Устаз. - хапарны ненча кесекге бёлюрге боллукъду?

1. «Жашчыкь бла къартны тюбешиую»
2. Жашчыкьны хапарны анасына айтханы
3. «Намыс артха алыууу»
4. « Жашчыкь намысын тапханына кьууанганы»

Чыгьарманы ахырында соруула бла ушакь бардырып, хапарны хар кесегин сюзедиле.

Сабйиле , 84-чю бетде берилген суратха кьарап, хапарчыкь кьурайдыла.

8. Ишчи дефтерледе ишлеу

7. Дерсни бегитиу.

- Чыгьармада сиз бюсюреген жигит кимди? Нек?
- Бу чыгьарма неге юйретеди?
- Къартлагьа намыс этере керемиди? Жашлагьа уа?
- Бюгюн дерседе барыгьыз да иги ишлегенигизге бек кьууанама. Ёз жашауугьызда намысыгьызны тас этмей жашарыгьызны тас этмей жашарыгьызгьа инанама.

8.Юйге иш.

Хапарны ахлуларына окьургьа. «Намыс болгьан жерде намыс болур» деген темагьа хапарчыкь кьууаргьа.

